

Nina Hertzberg
nina.hertzberg@varmdo.se
08-570 481 24
Miljöinspektör

Delegationsbeslut BMH 1359

HEMESTA 10:310: Föreläggande om att vidta försiktighetsåtgärder samt om vite för Hemmesta återvinningscentral

Beslut

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. a) Förelägga Tekniska nämnden, Värmdö kommun (org. nr. 212000-0035) att utföra provtagning på utgående vatten för säkerställa att föroreningshalterna understiger de riktvärden som anges för verksamhetsutövare i Dagvattenpolicy för Värmdö kommun (se halter i bedömningen). Provtagningen ska ha redovisats till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden **senast två månader efter att beslutet vunnit laga kraft.**

b) Provtagning ska därefter ske minst en gång per år som en del av egenkontrollen. Om halterna vid någon mätning överskrider de gällande riktvärdena ska verksamheten inom en vecka efter att detta konstaterats underrätta tillsynsmyndigheten. Verksamheten ska även redovisa vilka skyddsåtgärder som vidtagits alternativt ska vidtas för att överskridandet inte ska upprepas.
2. Förenas åtgärdsplan 1a med vite om 25 000 kr om provtagningen inte har redovisats för bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden inom utsatt tid.
3. Förelägga Tekniska nämnden, Värmdö kommun (org. nr. 212000-0035) att förebygga utsläpp till mark och vatten genom att hantera dagvattnet inom anläggningen. Allt dagvatten som passerar anläggningen ska passera en oljeavskiljare innan det leds vidare till recipienten. En åtgärdsplan ska ha inkommit till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden **senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft.**

4. Förelägga Tekniska nämnden, Värmdö kommun (org. nr. 212000-0035) att hålla samtliga avfallskärl stängda utanför anläggningens öppettider.
5. Förelägga Tekniska nämnden, Värmdö kommun (org. nr. 212000-0035) att förvara allt flytande farligt avfall invallat så att spill, läckage eller liknande inte kan förorena omgivningen. Invallningen ska rymma den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volymer.
6. Förelägga Tekniska nämnden, Värmdö kommun (org. nr. 212000-0035) att färdigställa ett skriftligt egenkontrollprogram. Programmet ska innehålla drifts- och säkerhetsinstruktioner för samtliga moment som är förknippade med miljörisker (se bedömning).
7. Förelägga Tekniska nämnden, Värmdö kommun (org. nr. 212000-0035) att som en del av egenkontrollen ta fram skriftliga rutiner för att hålla området städat och säkerställa att avfallet hamnar på avsedd plats inom anläggningen..
8. Förelägga Tekniska nämnden, Värmdö kommun (org.nr 212000-0035) att införskaffa brandsläckare som placeras i anslutning till det farliga avfallet. Alla som vistas regelbundet på anläggningen ska känna till var utrustningen finns och hur den ska användas.
9. Förelägga Tekniska nämnden, Värmdö kommun (org. nr. 212000-0035) att redovisa hur åtgärds punkt 4,5,6,7 och 8 har avhjälpats för bygg-, miljö- och hälsoskydds nämnden **senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft.**

Stöd för beslut

Beslutet fattas med stöd av 2 kap. 2, 3 och 7 §§, 9 kap. 1, 2, 3 och 7 §§, 15 kap. 5a samt 26 kap. 9, 14, 19 och 21 §§ miljöbalken (1998:808), 5 och 6 §§ förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll, 2 och 3 §§ lagen (1985:206) om viten, Dagvattenpolicy för Värmdö kommun (2012-03-14), BMH 208 (2009-000170).

Beslutsunderlag

Fotografier

Delegaten har enligt gällande delegationsordning rätt att för nämndens räkning ta beslut.

Ärendet

Planerad tillsyn vid återvinningscentralen i Hemmesta 2016.

Bakgrund

Bygg- och miljöavdelningen besökte den 18 februari 2016 återvinningscentralen i Hemmesta. Närvarande vid besöket var Bella Hall för verksamheten, samt Nina Hertzberg för tillsynsmyndigheten.

Inspektionen genomfördes med anledning av att verksamheten klassas som en miljöfarlig verksamhet och därmed ligger under bygg-, miljö- och hälsoskydds-nämndens tillsynsansvar. Den operativa tillsynen utförs av bygg- och miljöavdelningen.

Under inspektionen kontrollerades utvalda tillsynsområden i verksamheten för att se att miljöbalken och de tillhörande förordningarnas krav följs. Syftet med inspektionen är att fastställa att verksamheten arbetar aktivt med att förebygga risker för människors hälsa och miljön.

Beslutet har kommunicerats och eventuella synpunkter på de uppgifter som beslutet grundas på skulle ha inkommit till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden senast 2016-04-15. Inga uppgifter har inkommit.

Inspektion

Beskrivning av verksamheten

Återvinningscentralen i Hemmesta tar emot hushållens grovavfall, elektroniskt avfall och farligt avfall. Anläggningen är öppen måndag till torsdag kl. 15.00-19.00 under perioden september till maj och under sommaren 13-19.

Återvinningscentralen har även öppet på lördagar kl. 9.00-15.00 året runt. Under öppettiderna är återvinningscentralen alltid bemannad med personal (2 st) från entreprenören Reno Norden.

Området är låst och inhägnat utanför öppettiderna. Inbrott sker dock relativt ofta.

Avfallshantering

På anläggningen finns det 12 containrar där privatpersoner kan lämna sitt grovavfall. De olika containrarna är tydligt märkta med fraktionerna elavfall, trä, ris, metall, wellpapp och restavfall samt med exempel på avfallstyper som kan lämnas respektive inte lämnas. Vitvaror förvaras på en avsedd yta med påkörningsskydd och vissa fraktioner elavfall kan även lämnas inne i ett hus. Ljuskällor och batterier lämnas i för ändamålet avsedda behållare.

Flytande miljöfarligt avfall ska lämnas i en för ändamålet avsedd container med inbyggd invallning. Övrigt miljöfarligt avfall lämnas i andra behållare utanför den invallade containern (se bilder).

Vatten och avlopp

Anläggningen är asfalterad och det finns sex dagvattenbrunnar inom anläggningen. Ingen dagvattenutredning har gjorts och ingen rening av dagvattnet sker. Provtagning skedde efter inspektionen 2014 (se historik).

Egenkontroll

Ett dokument med nedtecknade rutiner har påbörjats men inte färdigställt. Statistik över mängd farligt avfall förs och sparas i minst tre år.

Övrigt

På flera ställen inom anläggningen fanns det vid inspektionen avfall utanför de behållare där avfallet ska förvaras. Merparten av containrarna var öppna vid besöket. Dessutom stod behållarna för långa lysrör samt två av behållarna för färg vidöppna. Intill containern med farligt avfall påträffades även en tunna med diesel som inte var invallad och saknade lock (se bifogade bilder).

Historik

Senaste inspektionen på verksamheten skedde 2014-03-24 (MIL 2014.1054). Besöket resulterade i en inspektionsrapport samt ett föreläggande.

Inspektionsrapporten innehöll följande åtgärds punkter:

- Stäng samtliga avfallskärl under nätterna.
- Redovisa huruvida miljöstationen för flytande farligt avfall har ett underliggande golv som gör att kemikalierna kan klassas vara förvarade inom invallning. Om invallning inte finns ska detta införas.
- Om miljöstationen är invallad - redovisa att invallningens volym är tillräcklig.
- Placera större elektronikavfall endast på hårdgjord yta.
- Ta fram ett egenkontrollprogram för anläggningen.
- Inkludera i egenkontrollprogrammet dokumenterade journaler med de uppgifter som avfallsförordningen påtalar (se föreläggandet för mer information).
- Städa upp inom anläggningen och förvara allt avfall i avsedda behållare.
- Försäkra att man inom anläggningen arbetar efter gällande regler och rutiner.

Föreläggandet innehöll följande åtgärds punkter:

- Redovisa att det finns adekvat invallning för flytande farligt avfall.
- Utföra provtagning av dagvatten som lämnar anläggningen med avseende på oljeindex, metaller (som minst Pb, Cd, Cu, Cr, Ni, Zn, Hg) och suspenderad substans.
- Halterna i utgående dagvatten från fastigheten får som begränsningsvärde inte överskrida de riktvärden som finns framtagna i Värmdö kommuns dagvattenpolicy; Pb: 15 µg/l, Cd: 0,5 µg/l, Cu: 40 µg/l, Cr: 25µg/l, Ni: 30 µg/l, Zn: 150 µg/l, Hg: 0,1 µg/l samt oljeindex: 1 mg/l och suspenderad substans: 100 mg/l.
- Om föroreningsnivåerna i dagvattnet överskrider begränsningsvärdena i

punkt 3 ska verksamheten redovisa vilka skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som ämnas vidtas för att överskridandet inte ska fortsätta.

- Provtagning som utförs enligt punkt 2 ska ske i form av ett samlingsprov, över minst ett dygn, utförd av ackrediterad provtagare.
- Verksamheten ska för varje slag av avfall som hanteras föra anteckningar om:
 1. varifrån avfallet kommer,
 2. de metoder för återvinning eller bortskaffande som används,
 3. den mängd avfall som återvinns eller bortskaffas årligen, och
 4. var avfallet lämnas när det återvinns eller bortskaffas.
 Anteckningarna ska bevaras i minst tre år.
- Verksamheten ska för varje slag av farligt avfall föra anteckningar om:
 1. varifrån avfallet kommer,
 2. hur ofta insamling sker, och
 3. den mängd som samlas in årligen.
 Anteckningarna ska bevaras i minst tre år.
- Ett egenkontrollprogram som uppfyller bestämmelserna i egenkontrollförordningen ska upprättas för verksamheten. Detta innebär att det för verksamheten ska finnas en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret gällande bland annat fortlöpande kontroller som genomförs. I egenkontrollprogrammet ska det även inkluderas dokumenterade rutiner för att fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt.
- Åtgärderna enligt punkt 1-8 ska genomföras och redovisas till bygg- och miljökontoret senast den 15 juni 2014.

Provtagning av utgående vatten utfördes 2014-09-02. Analysresultaten från detta prov visade att halterna av koppar (50 µg/l), zink (180 µg/l) och suspenderade ämnen (140 µg/l) överskreds. Verksamheten ville då utföra ännu en provtagning i en annan brunn då man misstänkte att vattnet hade kontaminerats från omkringliggande mark. Trots ett antal påtryckningar från myndigheten har inget nytt provresultat redovisats för bygg-, miljö- och hälsoskydds nämnden.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt **miljöbalken 2 kap. 2 §** ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet

Enligt **miljöbalken 2 kap. 3 §** ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller

motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt **miljöbalken 2 kap. 7 §** gäller kraven i 2 kap. 2-5 §§ och 6 § första stycket i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

I **miljöbalken 9 kap. 1 §** definieras en miljöfarlig verksamhet som 1) utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten, 2) användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller 3) användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Enligt **miljöbalken 9 kap 2 §** definieras avloppsvatten som

1) spillvatten eller annan flytande orenlighet, 2) vatten som använts för kylning, 3) vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för en viss eller vissa fastigheters räkning, eller 4) vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats.

Enligt **miljöbalken 9 kap. 7 §** ska avloppsvatten avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Enligt **miljöbalken 15 kap. 5a §** ska den som innehar avfall se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Enligt **miljöbalken 26 kap. 9 §** får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt **miljöbalken 26 kap. 14 §** får beslut om förelägganden eller förbud förenas med vite.

Enligt **miljöbalken 26 kap. 19 §** ska den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar. Den som bedriver sådan verksamhet eller vidtar

sådan åtgärd skall också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön. Den som bedriver sådan verksamhet skall lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder till tillsynsmyndigheten, om tillsynsmyndigheten begär det.

Enligt **miljöbalken 26 kap. 21 §** får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

Enligt **förordningen om verksamhetsutövers egenkontroll 5 §** ska verksamhetsutövaren ha rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick, för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön. Det som föreskrivs i första stycket skall dokumenteras. Vidare ska verksamhetsutövaren fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningar och bedömningar skall dokumenteras. Inträffar i verksamheten en driftsstörning eller liknande händelse som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön, skall verksamhetsutövaren omgående underrätta tillsynsmyndigheten om detta. Detta enligt **förordningen om verksamhetsutövers egenkontroll 6 §**.

Enligt **lag om vite 2 §** ska ett vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd, skall det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden skall vidtas. Vite får inte föreläggas, om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet. När vite har förelagts, får nytt vite mot adressaten i samma sak inte föreläggas förrän det tidigare föreläggandet har vunnit laga kraft. Ett vitesföreläggande skall delges adressaten.

Enligt **lag om vite 3 §** skall det när vite föreläggs fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Vitet skall fastställas till ett bestämt belopp, om annat inte följer av 4 §. Om vite föreläggs flera personer gemensamt, skall ett särskilt belopp fastställas för var och en av dem.

I **Dagvattenpolicy för Värmdö kommun** som antogs av kommunfullmäktige 2012-03-14 står det bland annat att dagvatten från ytor med frekvent tung trafik eller uppställning av fordon renas från olja innan vattnet avleds till recipienten (punkt 4.3.2). I Tabell 3 finns även riktvärden för föroreningsinnehåll i dagvatten angivet.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning

Verksamheten behöver utreda samt redovisa att de riktvärden som anges för verksamhetsutövare i Värmdö kommuns dagvattenpolicy (Tabell 1) inte överskrids. Eftersom tidigare provtagning har visat överskridande av flera parametrar bedömer bygg-, miljö- hälsoskyddsnämnden att störningen kan vara allvarlig. Beslutet bedöms därför vara lämplig att förena med ett vite om 25 000 kr. Tidigare förelägganden har inte efterlevts.

Vid skälighetsbedömningen ska nyttan av skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått ställas mot kostnaderna för åtgärderna. Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ser det som skäligt att kräva att en provtagning genomförs inom utsatt tid.

Tabell 1: Riktvärden för föroreningshalt i dagvatten, tagen från Dagvattenpolicy för Värmdö kommun. Riktvärdena är uppdelade på om mätningen sker vid utsläppspunkten till recipienten (1) eller längre upp i systemet, i till exempel ett dike (2). Källa: Dagvattenpolicy för Värmdö kommun, antagen av kommunfullmäktige 2012-03-14.

Ämne	Enhet	Mindre sjöar, vattendrag och havsvikar		Större sjöar och hav		Från verksamhetsutövare
		1	2	1	2	2
Fosfor (P)	µg/l	160	175	200	250	250
Kväve (N)	mg/l	2,0	2,5	2,5	3,0	3,5
Bly (Pb)	µg/l	8	10	10	15	15
Koppar (Cu)	µg/l	18	30	30	40	40
Zink (Zn)	µg/l	75	90	90	125	150
Kadmium (Cd)	µg/l	0,4	0,5	0,45	0,5	0,5
Krom (Cr)	µg/l	10	15	15	25	25
Nickel (Ni)	µg/l	15	30	20	30	30
Kvicksilver (Hg)	µg/l	0,03	0,07	0,05	0,07	0,1
Suspenderad substans (SS)	mg/l	40	60	50	75	100
Oljeindex (olja)	mg/l	0,4	0,7	0,5	0,7	1,0
Benso(a)pyren (BaP)	µg/l	0,03	0,07	0,05	0,07	0,1

Eftersom anläggningen hanterar stora mängder farligt avfall samt att tung trafik regelbundet trafikerar anläggningen föreläggs verksamheten att som en försiktighetsåtgärd leda utgående vatten till en oljeavskiljare.

Vid inspektionen var merparten av containrarna öppna (se bifogade bilder). Då detta bidrar till onödigt lakvatten samt att detta påtalades efter senaste inspektionen föreläggs verksamheten nu att som en försiktighetsåtgärd hålla containrarna stängda utanför anläggningens öppettider.

Farligt avfall som är flytande ska förvaras invallat så att spill, läckage eller liknande inte kan förorena mark, ytvatten eller grundvatten. Invallningen ska rymma största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volymer. Farligt

avfall ska också förvaras nederbördsskyddat. Enligt beslut BMH 208 ska det finnas utrustning för brandsläckning tillgänglig vid anläggningen. Brandsläckare ska som en försiktighetsåtgärd också finnas tillgänglig i anslutning till det farliga avfallet.

Ett egenkontrollprogram för verksamheten har påbörjats men ännu inte avslutats. De punkter som saknas i egenkontrollprogrammet är:

- Administrativa uppgifter om anläggningen samt en beskrivning av hur dokument i egenkontrollen hanteras och sparas.
- Drifts- och säkerhetsinstruktioner för samtliga moment som är förknippade med miljörisiker
- En skriftlig fördelning av ansvaret utifrån den lagstiftning, drift och underhåll som berör anläggningen.
- Behovet av utbildning ska planeras, genomföras och dokumenteras.
- Anteckningar ska skrivas och sparas vid undersökningar, bedömningar och störningar som uppstår i verksamheten. Exempel på störning kan vara olyckor, inbrott eller bokade transporter som inte sker.
- En skriftlig instruktion och information till externa aktörer i den mån det anses kunna minska risker på hälsan och miljön.
- Övriga mål och förbättrande åtgärder som tagits fram för miljöarbetet samt när och hur uppföljning av egenkontrollen sker.

Då containrar, men även flera behållare innehållande farligt avfall (långa lysrör, färg samt fat/tunnor med diesel, se bifogade bilder) påträffades i öppna behållare utan invallning bedömer bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden att det är extra angeläget att egenkontrollprogrammet färdigställs och efterlevs, att provtagning utförs samt att en oljeavskiljare installeras som en försiktighetsåtgärd.

Uppföljning

Utdömmande av vite kommer ske om åtgärds punkt 1a inte åtgärdats två månader efter att beslutet vunnit laga kraft. Övriga åtgärds punkter kommer också att följas upp löpande.

Information och upplysningar

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Vid eventuella frågor, funderingar eller synpunkter går det givetvis bra att kontakta undertecknad, enklast via e-post.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Sändlista

Delges med delgivningskvitto:

Tekniska nämnden, Värmdö kommun

Skogsbovägen 9-11
134 81 Gustavsberg

Kopia:

Bella Hall, Renhållningen på Samhällsbyggnadsavdelningen, Värmdö kommun:
bella.hall@varmdo.se

Information om hur du överklagar bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Tid för överklagande

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden måste ha fått din skriftliga överklagan inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet, annars kan ditt överklagande inte tas upp för prövning.

Hur du utformar ditt överklagande mm

I skrivelsen med överklagandet ska du;

- Tala om vilket beslut du överklagar, uppge beslutsnummer/paragraf i protokollet och diarienummer
- Ange varför du anser att beslutet är felaktigt
- Redogöra för hur du vill att beslutet ska ändras

Du kan givetvis anlita ombud som sköter överklagandet åt dig, glöm då inte att du måste bifoga en fullmakt.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt i ärendet så bör du bifoga dessa.

Underteckna överklagandet

Din skrivelse med överklagandet ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge även dina kontaktuppgifter och postadress.

Var ska överklagandet lämnas/skickas?

Din skrivelse med överklagandet ska inlämnas/skickas till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun, se adress nedan.

Länsstyrelsen i Stockholms län
via Värmdö kommun
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden
134 81 GUSTAVSBERG